

Saopštenje o smernicama za Evropu

■ Izgradnja poverenja i nepoverenja u medijima: uloga dezinformacija i medijskih sloboda

Uloga medija u izgradnji (ne)poverenja u izazovnim vremenima

Društveni mediji pružaju prostor u kome se mogu izraziti mišljenja, dobiti novosti, i doveći u pitanje razvoj politike i društvene situacije, i oni time upotpunjaju tradicionalne medije (radio, TV i štampu) i utiču na ustanovljene oblike kreiranja i konzumiranja vesti. Pružaju mesto za otvoreno promatranje koje ispunjava zahtev građana za učešćem u javnim raspravama. Ali takođe *de facto* stvaraju i platformu za polarizaciju, širenje neproverenih i lažnih informacija, i napad na pojedince i ustanove. Istovremeno, tradicionalni mediji su u procesu transformacije na nivoima publike, korporativnih modela, i novinarskih praksi. U ovom novom medijskom kontekstu, ciljane dezinformacije se pojačano šire, uznenimirujući stanovništvo i potpirujući nepoverenje u političke predstavnike i demokratiju, eksperte i nauku. Dezinformacije i teorije zavere su posebno doble na značaju na društvenim mrežama tokom pandemije vírusa Covid-19, kada su se takozvane 'alternativne vesti' i 'alternativne činjenice' intenzivnije širile.

Taj razvoj događaja motivisao je projekat EnTrust da posveti pažnju ulozi medija u formiranju i osporavanju poverenja u organe upravljanja tokom kriznih vremena.

Projekat EnTrust, posvećen proučavanju poverenja i nepoverenja u organe upravljanja iz različitih perspektiva, posvetio je deo svog istraživanja proširenju našeg razumevanja

izmenjenoj ulozi novinarstva u medijaciji poverenja između političkih organa upravljanja, eksperata u oblasti nauke, i građana, kao i uticaju tehnologija digitalnih medija. Istraživanje je rasvetilo uslove pod kojima medijsko izveštavanje o učincima organa upravljanja i o naučnim činjenicama može voditi bilo do informisanog kreiranja mišljenja, bilo do polarizacije političkih mišljenja koja dovode u pitanje pouzdanost naučnika, vlade, i političkih predstavnika. Uvidi su stečeni kroz komparativnu analizu medijskog izveštavanja tokom pandemije vírusa Covid-19, dodatnu analizu komentara korisnika na Fejzbuk stranicama listova, i dubinske intervjuje sa interesnim grupama uključenim u proveravanje činjenica ili inicijative protiv dezinformacija. Istraživanje je sprovedeno u sedam evropskih država (Češka, Danska, Nemačka, Grčka, Italija, Poljska i Srbija) i dovelo do čitavog niza zanimljivih nalaza koji su predstavljeni i o kojima se zatim raspravljalo u okviru ekspertskega okruglog stola koji su činili predstavnici organizacija civilnog društva, Saveta Evrope, i Evropske komisije.

Naučni izveštaj projekta EnTrust i debata u okviru ekspertskega okruglog stola su doprineli utvrđivanju određenog broja ključnih problema i preporuka koji su u središtu ovog izveštaja o politikama.

#1: Sprečiti širenje dezinformacija na internetu i sprovesti korake za poštovanje ljudskih prava na platformama društvenih medija

Detaljno bavljenje štetnim efektima nereguliranih društvenih medija postaje sve bitnije što više građana traže vesti tim putem koji im pruža besplatan i neposredan pristup informacijama. Usto, u nekim evropskim državama se građani okreću društvenim medijima usled niskog ili opadajućeg poverenja u javne informativne servise. Da bi se usprotivili dezinformacijama na internetu, kreatori politika u EU su preduzeli korake ka koregulatornom režimu, ali su neke organizacije civilnog društva i medijski eksperti izneli argumente da trenutno postojeći instrumenti nisu dovoljni.

Revidirani Kodeks dobre prakse u suzbijanju dezinformacija (Kodeks) predviđa bitan instrument koji bi mogao da se pozabavi dezinformacijama na internetu, ali mora se obezbediti snažno sprovođenje i praćenje obaveza, najbolje kroz koregulatorni mehanizam koji bi se podveo pod Akt o digitalnim uslugama (DSA). Jedan o bitnijih aspekata povezan je sa transparentnošću glede ciljanog (političkog) reklamiranja. Korisnici bi morali da budu svesni toga da su informacije koje vide podložne algoritmima, kao i ko je iza (odnosno odgovoran za plaćanje) sadržaja koje vide. Još jedan ključan aspekt odnosi se na moderaciju sadržaja, koja bi morala da ima pristup zasnovan na ljudskim pravima i postara se da se poštuje sloboda izražavanja i korisnika i onih kojima se korisnici obraćaju.

Usto, mora se razmotriti činjenica da dezinformacije nisu lišene pristrasnosti. Organizacije civilnog društva ističu da su diskriminatorne dezinformacije (na primer, dezinformacije na odnovo roda) česta pojava na društvenim mrežama. Efekti diskriminacije na društveno i političko učešće pogodjenih grupa trebalo bi

da se prepoznaju u legislativnim instrumentima koji regulišu i digitalnu i fizičku sferu.

U kontekstu dezinformacija u društvenim medijima, ključno je skrenuti pažnju na nedavni napredak koji dovodi do toga da se oblikuje Akt EU o veštačkoj inteligenciji. Zakonodavci su postigli konsenzus oko preliminarne verzije Akta, koji će sada proći kroz proces pregovora sa Savetom Evropske Unije i državama članicama EU. Kako tehnologija VI nastavlja da se razvija, eksperti i civilno društvo dosledno ističu imperativ da se zaštite fundamentalna prava pri primeni VI, bez obzira na to ko je korisnik. Postoji zabrinutost i u vezi sa potencijalnim nepovoljnim uticajima koje bi sistemi VI mogli da imaju po marginalizovane grupe, pojačavajući sistemske probleme i nejednakosti.

Vlada opšta saglasnost oko toga da novi legislativni instrumenti treba da se integrišu u postojeće pravne okvire na usaglašen način. Pristup koji bi obezbedio upliv više relevantnih interesnih grupa, uključujući novinare, organizacije civilnog društva, i akademiske radnike, obezbedio bi da se različita pitanja razmotre prilikom izrade zakona. Posebno se u sredini koja se tako brzo razvija kao što je to digitalni svet mora stalno nadzirati primena i relevantnost zakonodavstva, da bi se obezbedila odgovornost.

#2: Promovisati i finansirati obrazovne programe čiji je cilj izgradnja medijske pismenosti

Obrazovne politike usmerene ka medijskoj pismenosti (sposobnosti da se kritički shvate i procene informacije dobijene iz različitih izvora) važne su za suočavanje sa problemima koje izazivaju dezinformacije i propaganda na internet platformama i u medijima. Osnaživanje i dizanje svesti među građanima da ulože

određeni stepen nepoverenja pri dolasku u dodir sa medijskim izveštavanjem može zauzdati širenje dezinformacija. Građani bi trebalo da razviju najbolje prakse upotrebe medija i veštine da se kreću kroz prostor digitalnih novosti.

Obučavanje mladih je posebno važno s obzirom na njihove raznolike i dinamične aktivnosti na internetu. Predavači moraju da budu adekvatno kvalifikovani da prenesu veštine medijske pismenosti svojim učenicima. Obuke medijske pismenosti mogu biti uključene u kurikulum ili organizovane kao posebna školska zbivanja. Mogu se uspostaviti kontakti sa drugim školama koje su uspešno primenile obuke iz oblasti medijske pismenosti. Takođe, škole mogu imati koristi od posete eksperata iz oblasti novinarstva, IT, i drugih profesija.

Državne i lokalne vlasti treba da promovišu i finansiraju obrazovne programe usmerene kao razvoju medijske pismenosti, u skladu sa Članom revidirane Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama. Ekspertiza se može naći u organizacijama civilnog društva (npr. Detektori laži) ili evropskim akademskim mrežama (npr. Evropska opservatorija digitalnih medija) koje su razvile programe obuke za nastavnike i rad u učionici na temu prepoznavanja dezinformacija i proveravanja činjenica. Projekat 'Slobodno govorim – bezbedno učim – demokratske škole za sve' Saveta Evrope je još jedan primer toga kako se ovakve obuke mogu podržati na evropskom nivou.

#3: Postarati se da vlasništvo nad medijima bude transparentno i da postoji (dostupno) nezavisno medijsko izveštavanje

U nekoliko država članica EU, svedočimo zloupotrebi i zarobljavanju medija za agente političkih aktera i interese poslovnih magnata. Stoga je važno razumeti strukturu kompanija i

uticaj finansiranja na medijski sadržaj. Ne samo da bi se građanima obezbedilo nepristrasno medijsko izveštavanje, već i da bi se (ponovo) izgradilo poverenje u demokratiju.

Zakonodavni instrumenti kao što je predloženi Evropski akt o slobodi medija (EMFA) ili Akcioni plan za evropsku demokratiju imaju za cilj da otkriju sukobe interesa i monopole i da ojačaju nezavisnost urednika u evropskim medijima, ali postoji bojazan među organizacijama civilnog društva i novinarima da ove mere neće biti dovoljne da ispune zahteve za medijskom slobodom i pluralizmom koji su utvrđeni Poveljom Evropske unije o temeljnim pravima.

Države članice EU bi trebalo da se pridržavaju i primenjuju Evropske standarde javnih servisa ojačavajući 'pravila i mehanizme koji osnažuju upravljanje i nezavisnost urednika' (Izveštaj EU o vladavini prava 2022) tih entiteta. Vlasnička struktura medija treba da bude transparentna i mehanizmi koji su na delu treba da ispunjavaju evropske standarde medijskog regulatornog tela, kao što je naglašeno u preporukama za Izveštaj o vladavini prava 2022.

Organizacije civilnog društva i novinari insistiraju na bitnosti pravnog okvira koji bi osigurao slobodu izražavanja i u privatnim i u javnim medijskim firmama. Da bi se pozabavili situacijama zarobljavanja i koncentracije medija, EU i države članice bi trebalo da povećaju finansijsku pomoć za aktivnosti koje promovišu nezavisno i nepristrasno medijsko izveštavanje ili projekte proveravanja činjenica, ili druge poduhvate koji doprinose pluralizmu u medijima, uzimajući u obzir preporuku Saveta Evrope CM/Rec (2022)4 o promociji povoljnog okruženja za kvalitetno novinarstvo u digitalnom dobu.

Finansiranje bi takođe trebalo da dodatno obezbedi pristupačnost i diseminaciju nepristrasnih vesti putem različitih kanala.

Kvalitetno novinarstvo je javno dobro i mora se očuvati da bi se građanima pružile pouzdane informacije zasnovane na dokazima.

#4: Osigurati zaštitu i bezbednost novinarima

Sem pretnje medijskom aparatu i kvalitetnom novinarstvu, postoji takođe i rastuća pretnja sammim novinarima. Oni sve češće doživljavaju klevete, govor mržnje, nasilje i nadzor koje vrše državni i nedržavni akteri sa antide-mokratskim sentimentima. Ovo se odvija i u fizičkom i u digitalnom prostoru, što opet ukaže na potrebu za pristupom moderaciji sadržaja koji bi bio zasnovan na ljudskim pravima, kako je pomenuto u preporuci #1. Godine 2022., Platforma Bezbednost novinara koju vodi Savet Evrope zabeležila je dvostruko više uzbuna nego što je bio slučaj 2019., sa 12 dodatnih država. Ovaj trend ne predstavlja pretnju samo bezbednosti novinara, već i kvalitetu novinarskog posla, jer vodi do samonametnute cenzure. Zloupotreba zakonodavstva u svrhe zastrašivanja i procesuiranja onih koji imaju kritička mišljenja ugrožava novinarske slobode i krši temeljna ljudska prava.

U svetu tekućih razvoja događaja u vezi sa EMFA, postoji rastuća zabrinutost da je Savet krenuo opasnim putem ka legitimizaciji neprihvatljivih oblika nadzora usmerenih ka novinarima i njihovim izvorima. Posebnu zabrinutost izaziva stav Francuske, koja se založila za izuzetak od opšte zabrane na upotrebu špijunskog softvera na novinare, rizikujući tako situaciju u kojoj se špijunki softver može tumačiti kao legitimni alat u istrazi.

Organizacije civilnog društva i novinari su istakli bitnost donošenja zakona koji bi zaštitili novinare i njihov rad u fizičkom i virtualnim prostorima. Mere zaštite treba da se daju novinarima radi njihove bezbednosti, u skladu sa Evropskim standardima o zaštiti novinara.

EMFA bi trebalo da ojača zaštitu izvora i uzbunjivača time što će primeniti Preporuku Saveta Evrope CM/Rec(2016)4 o zaštiti novinarstva i bezbednosti novinara i drugih medijskih aktera. Savet EU i Evropski parlament moraju osigurati da je konačni tekst predložene Direktive i Preporuke efikasan u sprečavanju strateških tužbi protiv javnog učešća (SLAPPs), između ostalog i da bi neutralisali potencijalne nepredviđene posledice regulatornog zakona.

Izveštaj iz 2022. godine o vladavini prava preporučuje za neke države članice EU da fer, transparentne i nediskriminatorne procedure treba da postoje za izdavanje dozvola medijskim kućama. Usto, novinari bi trebalo da imaju zakonsko pravo na dobijanje informacija od javnih vlasti i na pristup vladinim dokumentima, u skladu sa Evropskim standardima o pristupu zvaničnim dokumentima. Svojim postupcima države bi trebalo da pokažu da su kritička procena političkih odluka i informisano nepoverenje cenjene u jednom demokratskom društvu.

Zaleđe istraživanja: dokazi u prilog

Preporuke vezane za politike koje su gore predstavljene utemeljene su u dokazima koje je generisalo istraživanje u okviru EnTrust projekta. Konkretno, preporuke se zasnivaju na nalazima iz naše standardizovane analize sadržaja reprezentativnog uzorka 800 rasprava o poverenju objavljenih u člancima iz po tri različita lista u svakoj od sedam država. A u okviru četiri prethodno definisana perioda (mart 2020. – april 2020., septembar 2020. – oktobar 2020., decembar 2020. – januar 2021., mart 2021. – april 2021.) analizirano je i po 250 komentara korisnika na Fejzbuk stranicama listova po državi. Ova istraživanja su nas izvestila o stepenu poverenja u određene izvore informacija (vlasti, nauka, i mediji)

tokom pandemije virusa Covid-19, kao i do koje mere se poverenje osporava u javnoj sferi. Sem toga, 10 dubinskih intervjuja po državi je sprovedeno sa novinarima, javnim vlastima i akterima civilnog društva (u daljem tekstu 'eksperti') koji su uključeni u proveravanje činjenica ili projekte borbe protiv dezinformacija, da bi se utvrdili izvori dezinformacija, uslovi za njihovo širenje, i njihov odjek u javnim debatama, kao i da bi se utvrdile uspešne kontra-strategije za zauzdavanje i sprečavanje deljenja sadržaja koji sadrži dezinformacije, kao i za ojačavanje otpornosti građana na njih.

Ključni nalazi

#1 Poverenje u izvore informacija

Nalazi naših istraživanja potvrđuju da mediji igraju važnu ulogu kao arena u kojoj se formira i osporava poverenje u političke institucije, nauku i stručnjake, premda uz znatne razlike između sedam država koje su bile deo naše analize (npr., poverenje u vladu u doba pandemije bilo je veliko u Italiji, dok je nepoverenje u vladu prevalentnije u Nemačkoj, Češkoj i Poljskoj), ali tradicionalni oblici emitovanja vesti (ovde: posebno vrsta medejske platforme koja je uključena. S jedne strane, naša analiza medijskog sadržaja otkriva da većina međnstrim listova izražava izbalansirano viđenje razumnog poverenja ili nepoverenja kroz činjenične izjave, a novinari ne daju previše na značaju ekstremnim stavovima ili polarizovanim mišljenjima. Sudovi o pouzdanosti određenih aktera redovno se pozivaju na argumente zasnovane na činjenicama. Kompetentnost i stručnost su od presudne važnosti za pripisivanje pouzdanosti političkim akterima i naučnicima. Razlike se pojavljuju kada detaljnije poređimo sedam država koje su bile deo naše analize (npr. poverenje u vlasti u vreme

pandemije je na visokom nivou u Italiji, dok je nepoverenje u vladu izraženije u Nemačkoj, Češkoj i Poljskoj), ali tradicionalne platforme za prenošenje novosti (ovde: posebno stari mediji) igraju važnu korisnu ulogu u važnoj debati koja teži da izbalansira poverenje i nepoverenje u organe upravljanja, nauku i stručnjake.

S druge strane, naša analiza komentara Fejbuk korisnika pokazuje da se korisnici društvenih mreža najčešće izražavaju kroz kritičko suprotstavljanje vestima i na dominantno nepoverljiv način u odnosu na ustanovljene izvore informacija. Slika je ipak malo složenija, jer pozamašan broj korisnika takođe iznosi podršku tvrdnjama vlade, naučnika i drugih koje su iznete u vestima. Zanimljivo je primetiti različite obrasce u rezonovanju u okviru komentara na društvenim mrežama. Nasuprot uglavnom činjeničnoj argumentaciji koja se koristi u profesionalnom novinarstvu, komentari korisnika se češće pozivaju na vrednosti u kojima utemeljuju svoje izjave, koje prevashodno imaju za cilj da podrivate poverenje u vladu i nauku, a ne da ih podrže. Dok su s jedne strane društveni mediji time inkluzivniji, jer pružaju prostor da korisnici medija i građani podignu svoj glas u javnoj sferi, s druge strane se čini da format društvenih medija nije pogodan prostor za izbalansiranu i razumnu raspravu o poverenju i nepoverenju u organe upravljanja. Ovaj strukturni nedostatak je u vezi sa činjenicom da društveni mediji nisu ni pokrenuti u cilju dijaloskih razmatranja, već kao prostori predviđeni za komercijalne interese i ciljeve njihove promocije.

Naša analiza medijskog sadržaja tako pokazuje da se različiti mediji u velikoj meri razlikuju po tome kako doprinose izgradnji poverenja u demokratskim društvima. Kritičko izveštavanje trebalo bi da bude referentna tačka svim medijima, što znači da su

tradicionalni mediji i profesionalno novinarstvo pouzdaniji od društvenih medija, jer se ovi prvi bave kritičkim izveštavanjem i diskusijom, promovišući time izbalansiran pristup prosvećenog ili skeptičnog poverenja, dok potonji favorizuju manje izbalansiranu a više polarizovanu arenu kreiranja javnih mišljenja. Ova opšta zapažanja ipak moramo da kvalifikujemo u dva aspekta. Polazeći od naših podataka, vidimo da su stari mediji u nekim državama (posebno Danskoj i Nemačkoj) snažno posvećeni prosvećenom poverenju, dočim ovi mediji pokazuju manje izbalansiran i više polarizovan pristup u drugim državama (Grčka, Srbija, i Poljska). Kada su u pitanju društveni mediji, komentari građana su nešto više izbalansirani u Danskoj, ali u ostalih šest analiziranih država pokazuju jake pristrasnosti i usidrenost u klimu nepoverljivog mišljenja.

Ovi nalazi potkrepljuju potrebu da se ograniči negativni uticaj društvenih medija u pogledu dezinformacija i polarizacije (preporuka #1), ali i potrebu da se pomogne nezavisnim medijima i kritičkom novinarstvu (preporuka #3). Dalje dokaze koji podržavaju ove preporuke pruža analiza dostupnih podataka iz ankete koji su predstavljeni u izveštaju projekta EnTrust.

Ovi nalazi ukazuju na to da su delovi populacije skloni tome da ne veruju tradicionalnim medijima sa njihovim više izbalansiranim i potkrepljenim praksama izveštavanja, dok istovremeno veruju društvenim medijima sa njihovim više pristrasnim obrascima širenja informacija i mišljenja. Analiza dalje pokazuje da opstaju razlike između država, što ukazuje na to da je neka vrsta intervencije hitnije potrebna u nekim zemljama u odnosu na druge. Glede poverenja u medije i novinare kao osnovne izvore informacija tokom pandemije, Danska je država visokog poverenja, dok se Nemačka i Češka smatraju za države

srednjeg poverenja. Poverenje u medije i novinarstvo je u Grčkoj i Srbiji na niskom nivou, a stavovi u Poljskoj i Italiji su polarizovani i pokazuju visoke nivoe i poverenja i nepoverenja. Pojavljuje se problem posebno u onim državama u kojima široko rasprostranjeno nepoverenje u međinstvu novinarstvo i javne servise ide ruku pod ruku sa višim stopama poverenja u društvene medije kao relevantne alternativne izvore novosti. Svakako, ovakva situacija ne postoji u većini država sa većim stepenom poverenja u tradicionalne medije, s obzirom na to da su građani ovih država takođe skloniji da izraze niži stepen poverenja u privatne sajtoove i društvene medije.

#2 Kontra-strategije za zauzdavanje i sprečavanje širenja dezinformacija

Nalazi naše komparativne analize intervjuja sa ekspertima takođe pružaju empirijske dokaze za potrebu da se ograniči uloga društvenih medija u širenju dezinformacija (preporuka #1) i potrebu da se potpomognu nezavisni mediji i novinarstvo (preporuka #3). Eksperti koje smo konsultovali su primetili povećanje količine dezinformacija i (strane) državne propagande, što je ubrzala pandemija virusa Covid-19, a kasnije i rat u Ukrajini. Ovaj razvoj događaja takođe izaziva brige glede bezbednosti. U cilju izlaženja na kraj sa ovim izazovom diseminacije dezinformacija van institucionalizovanih medijskih kanala, eksperti vide potrebu da se osnaži uloga profesionalnih novinara kao 'mediatora poverenja' i na platformama društvenih medija posvećenim vestima, tako što bi se, recimo, omogućio otvoren pristup proverenim vestima ili tako što bi izvor informacija bili transparentni. Eksperti u oblasti medija i komunikacija takođe ističu potrebu za boljim konstruisanjem platformi da bi se, na primer, izbeglo da algoritmi bez nadzora biraju alternativne medije i nude ih korisnicima umesto vesti zasnovanih na dokazima.

Samoregulacija platformi drutšvenih medija se sve više vidi kao nedovoljna, a neki eksperti su pripisali bitnu ulogu EU u smislu koregulacije platformi. Internet prostori koji su isključivo vođeni tržištem bi pružili plodno tlo za širenje dezinformacija, i bilo bi važno da se takve informacije demonetizuju. U ovom kontekstu, eksperti su naglasili važnost poštovanja demokratskih principa kao što je sloboda izražavanja u borbi protiv dezinformacija. Mere moraju da budu proporcionalne i obezbede dobru ravnotežu između sloboda i kontrole.

Intervjui sa ekspertima su nam takođe ukazali na potrebu da se sa više sistematičnosti promoviše medijska pismenost među stanovništvom Evrope. Kada govorimo o obrazovanju, eksperti su često bili složni u tome da su potrebeni edukativni programi koji bi ojačali otpornost stanovništva prema dezinformacijama koje stižu sa interneta, a koje su postale šire rasprostranjene nakon početka pandemije virusa Covid-19. Pozvali su da se organizuju treningi vezani za medijsku i novinarsku pismenost i promišljenu upotrebu medija, kao i da podrže inicijative provere informacija.

#3 Bezbednost novinara

Tema koja se često ponavljala u intervjuima sa ekspertima odnosila se na problem bezbednosti u nezavisnom novinarstvu. Eksperti su izrazili zabrinutost zbog učestalih organizovanih kleveta i govora mržnje na društvenim medijima koje su nanele štetu reputacijama i bezbednosti novinara. Nekolicina novinara je takođe podvukla odnedavno sve učestalije verbalne i fizičke napade na novinare od strane nedržavnih aktera, recimo na demonstracijama ili prilikom izvođenja intervjuja. U drugim slučajevima, medijski stručnjaci su izrazili zabrinutost zbog državnih aktera koji su

zloupotrebili svoju moć i verbalno napadali i zastrašivali novinare, na primer u Srbiji. Postoji, dakle, saglasnost u intervjuima sa ekspertima oko toga da postoji hitna potreba da se sprovedu mera kojima bi se podržalo nezavisno i kritičko novinarstvo, koje takođe mnogi građani različitih država koje su uključene u analizu smatraju za pouzdan izvor informacija.

Parametri istraživanja i informacije o projektu

Projekat EnTrust finansira EU u kontekstu programa Horizon2020 Research and Innovation (Ugovor o finansiranju br. 870572). Preporuke i nalazi predstavljeni u ovom saopštenju o smernicama zasnovani su na Integriranom izveštaju o poverenju i medijima kao i na ekspertskom okruglom stolu između tima istraživača i sledećih eksperata: Barbora Buvkovská, Član 19; Artemiza-Tatiana Chisca, Savet Evrope – Odsek za upravljanje medijima i internetom; Audrius Perkauskas, Evropska komisija – DG Connect – Politike audiovizuelnih i medijskih usluga; Renate Schroeder, Evropska federacija novinara; Harry Panagopoulos, Evropska komisija – DG Just – Prava i sloboda pokreta građana EU; Jan Penfrat, Evropska digitalna prava; i Alberto Rabbachin, Evropska komisija – DG Connect – Konvergencija medija i društvenih medija.

Konzorcijum projekta EnTrust sastoji se iz osam partnerskih timova koji sprovode aktivnosti istraživanja i diseminacije rezultata u sedama država (Češka, Danska, Grčka, Italija, Nemačka, Poljska i Srbija) i na nivou EU. Njegov radni plan sadrži sedam radnih paketa posvećenih sistematskoj analizi i refleksiji različitih aspekata svake teme:

1. Teorijski i normativni temelji poverenja i ne-poverenja
2. Poverenje i nepoverenje na lokalnom nivou javnih politika
3. Uloga demokratskih društvenih pokreta u stvaranju poverenja i nepoverenja
4. Uloga medija u izgradnji poverenja i nepoverenja: Informacija ili polarizacija?
5. Uvid razvojne psihologije u poverenje i ne-poverenje
6. Procena poverenja i nepoverenja građana u strukture upravljanja: forme, determinante, efekti i lekovi
7. Civilizovanje poverenja i nepoverenja: uzori i preporuke

Dalji radni paketi su posvećeni diseminaciji, primeni i prenošenju istraživanja, kao i tema vezanim za upravljanje i etiku.

Više informacija o projektu EnTrust možete naći na www.entrust-project.eu.

Konzorcijum:

[Civilno društvo Evrope](#) (Brisel, Belgija)
[Masarikov univerzitet](#) (Brno, Češka)
[Univerzitet društvenih i političkih nauka Pan-tejon](#) (Atina, Grčka)
[Univerzitet u Beogradu, Institut za filozofiju i društvenu teoriju](#) (Srbija)
[Univerzitet u Kopenhagenu](#) (Danska)
[Univerzitet u Zigenu](#) (Nemačka)
[Univerzitet u Sjeni](#) (Italija)
[Univerzitet u Varšavi](#) (Poljska)

Linkovi ka nalozima na društvenim mrežama

Kontakt

Prof. dr Christian Lahusen
Koordinator projekta
Univerzitet u Zigenu
Katedra za društvene nauke
Adolf-Reichwein-Str. 2
57068 Siegen – Germany
e-mail: entrust@uni-siegen.de

Carlotta Besozzi
Partnerka na projektu
Civilno društvo Evrope
Rue du Congrès 13,
1000 Brussels – Belgium
e-mail: contact@civilsocietyeurope.eu

Informacije o projektu

Tip projekta: Kolaborativni projekat
Poziv: H2020 SC6 GOVERNANCE-01-2019: Trust in Governance
Početak realizacije: Februar 2020
Trajanje: 48 meseci
Koordinator: Prof. dr Christian Lahusen, Univerzitet u Zigenu
Ugovor o finansiranju br.: 870572
Buđet projekta iz fonda EU: € 2.978.151,25

Ovaj projekat se finansira iz programa istraživanja i inovacija Evropske unije Horizon 2020 pod ugovorom o finansiranju br. 870572. Za sadržaj ove publikacije odgovorni su isključivo autori i on ne odražava nužno stavove Evropske unije.